

SAOPŠTENJE ZA MEDIJE

INICIJATIVA UŽIČKOG CENTRA ZA PRAVA DETETA POSTALA DEO OPŠTEG PROTOKOLA VLADE SRBIJE O ZAŠTITI DECE OD NASILJA

Privatne škole obavezne da imaju interne protokole o zaštiti dece od nasilja

Beograd/Užice, 20. jun, 2022.godine

Privatne škole glume, jezika, sporta ili plesa imaju obavezu da štite decu od eventualnog nasilja dok ona borave u ovim školama, što znači da osoblje mora umeti da prepozna nasilje, da adekvatno reaguje ako se ono dogodi i da o nasilju obavesti odgovorna lica u toj školi.

Ova obaveza za privatni sektor je po prvi put uvrštena u novi [Opšti protokol za zaštitu dece od nasilja](#) koji je Vlada Srbije usvojila početkom godine. [Užički centar za prava deteta \(UCPD\)](#), jedna od najstarijih organizacija za zaštitu prava deteta u Srbiji, inicirala je uvođenje ove stavke u pomenuti Opšti protokol jer se zalaže za to da se i privatni sektor mora uključiti u zaštitu dece od nasilja. Inicijativu je podržala Mreža organizacija za decu Srbije koja okuplja više od 100 udruženja iz cele Srbije.

„Privatne škole treba da imaju interne protokole koji će im pomoći da zaštite decu od potencijalnog nasilja i naučiti ih kako da reaguju kad se nasilje u njihovim školicama dogodi. U tim protokolima treba jasno naznačiti šta je neprihvatljivo ponašanje od strane zaposlenih, koja je procedura ako se nasilje dogodi ili kako utvrditi da li je neko od zaposlenih neprikladan za rad sa decom“, kaže Jelena Žunić Cicvarić, direktorka UCPD.

Ideja da i privatne škole budu obuhvaćene Opštim protokolom Vlade Srbije proizašla je iz potrebe da se i privatni sektor aktivira, jer deca provode dosta vremena u ovim organizacijama i imali smo, kao društvo, primere nasilja prvenstveno nad devojkama i devojčicama.

UCPD poziva vlasnike i osoblje privatnih škola glume, plesa, sporta, jezika da se informišu o politici zaštite dece od nasilja i da se upoznaju sa neprihvatljivim oblicima ponašanja zaposlenih. Ova organizacija napravila je sopstveni interni protokol „Politika i postupci zaštite deteta“ koji sadrži pravila kojih se, u radu sa decom, moraju pridržavati zaposleni u UCPD. Ovaj dokument nalazi se na sajtu UCPD (www.ucpd.rs) i svi zainteresovani mogu saznati šta takav protokol treba da sadrži. UCPD trenutno radi sa nekoliko privatnih škola iz Užica i okoline i pomaže im da pripreme pravilnike o sprečavanju nasilja u svojim školama, ali su spremni da i drugim preduzetnicima pomognu u tome.

U poslednjih deset godina u Srbiji su napravljeni pomaci u prevenciji i reagovanju na nasilje nad decom kroz usvajanje odgovarajućih zakona i podzakonskih akata i brojnih sektorskih protokola koji se odnose na rad obrazovnih, zdravstvenih, ustanova socijalne zaštite, policije, sudova i tužilaštava. Privatne škole, međutim, do sada su ostajale izvan toga. **Iako je veliki je pomak u zaštiti dece to što se sada i privatni sektor uključuje u Opšti protokol Vlade Srbije, ostaje problem to što ne postoji način kontrolisanja privatnih škola po pitanju nasilja nad decom jer ne postoji nadležna inspekcija za to.**

Ne postoje ni procene o tome koliko je rasprostranjeno nasilje i zanemarivanje dece u privatnim školicama. UCPD je ove godine objavio publikaciju o bezbednosti i zaštiti dece od nasilja u sportu iz kog izdvajamo nekoliko podataka: oko 40 odsto ispitanika je navelo neki oblik nasilja od strane protivnika, čak 63 odsto je izjavilo da je doživelo neki oblik nasilja od strane trenera, nasilje od strane saigrača se skoro doživljava kao normalno a samo 40 odsto dece se u slučaju nasilja od strane trenera obraća roditeljima.

S druge strane, iskustvo UCPD sa terena pokazuje da roditelji uglavnom veruju da država na neki način kontroliše rad privatnih školica po pitanju položaja i zaštite dece u njima. Ali, to, zapravo nije tačno jer ova vrsta nadzora ne postoji. UCPD je spremna da pruži stručnu pomoć zainteresovanim privatnim školicama u pripremi internih procedura i poziva ih da se aktivno uključe u zaštitu dece od nasilja. Svi zainteresovani mogu se javiti osoblju UCPD na kontakte postavljene na sajtu www.ucpd.rs.

###

Šta je neprihvatljivo ponašanje zaposlenih u internom protokolu UCPD:

1. Udariti ili na drugi način fizički napasti ili fizički zlostavljati decu.
2. Uključivati se u seksualne aktivnosti ili imati seksualne veze sa mlađima od 18 godina, bez obzira na pristanak ili običaje na lokalnom nivou. Pogrešno verovanje u starost deteta nije odbrana.
3. Razvijati odnose sa decom koji bi se na bilo koji način mogli smatrati eksploatatorskim ili nasilnim.
4. Ponašati se na način koji može na bilo koji način biti nasilni ili može dovesti dete u opasnost od zlostavljanja.
5. Koristiti jezik, davati predloge ili nuditi savete koji su neprimereni ili uvredljivi.
6. Ponašati se fizički na neprikladan ili seksualno provokativan način.
7. Dozvoliti da dete/deca sa kojom radi prenoće kod njega/nje kod kuće.
8. Spavati u istom krevetu kao detetom sa kojim rade.
9. Pomagati deci da učine ili urade stvari lične prirode koje deca mogu uraditi sami.
10. Odobravati ili učestvovati u radnjama/ponašanjima dece koja su nezakonita, nebezbedna ili nasilna, uključujući štetne tradicionalne prakse, duhovnom ili ritualnom zlostavljanju.
11. Ponašati se na način koji ima za cilj sramoćenje, omalovažavanje ili ponižavanje dece ili na bilo koji drugi način izvršiti bilo koji oblik emocionalnog zlostavljanja.
12. Diskriminisati, pokazati nepravedan različit tretman ili naklonost određenoj deci.
13. Provoditi vreme sami sa decom daleko od drugih ili iza zatvorenih vrata ili u osamljenom delu.
14. Biti pod dejstvom alkohola ili droga u prisustvu dece.
15. Izgovarati ili učestvovati u aktivnostima sa decom koje su nezakonite, nebezbedne ili nasilne.
16. Angažovati decu za bilo koji oblik dečijeg rada, uključujući i kao kućnog pomoćnika.
17. Nuditi novac, zaposlenje, robu ili usluge za ili druge oblike ponižavajućeg, ili eksploatatorskog ponašanja.
18. Koristiti računare ili drugu opremu organizacije za pregled, preuzimanje, stvaranje ili distribuciju neprikladnog materijala, uključujući, ali ne ograničavajući se na pornografiju.
19. Dovoditi sebe u položaj/situaciju u kojoj mogu biti stavljeni u kontekst ili osumnjičeni za neprimereno ponašanje prema deci.

O UCPD: Užički centar za prava deteta je organizacija koja radi na zaštiti, primeni i nadzoru poštovanja prava deteta već 25 godina. Aktivna je organizacija u Koaliciji za monitoring prava deteta u Srbiji i članica Mreže organizacija za decu Srbije. Radi na kreiranju novih javnih politika zasnovanih na poštovanju prava deteta u obrazovanju, socijalnoj zaštiti, prevenciji nasilja, rodnoj ravnopravnosti, inkluziji.

Inicijativa UCPD o uključivanju privatnog sektora u zaštitu dece od nasilja deo je projekta „Civilno društvo za unapređenje pristupa Srbije Evropskoj uniji“ koji, uz podršku Kraljevine Švedske, sprovodi Beogradska otvorena škola.